

ATATÜRK'ÜN KULÜBESİ

FERİDUN BÜYÜKYILDIZ
Kütüphaneci, Milli Kütüphane

Hangimiz yalnızlığı özlemedi ki bazen.

Hangimiz her şeyden uzak bir köşe aramadı kendisine.

Hangimiz herkesten uzak birkaç saat geçirmek istemedi ki.

Hangimizin hayatın yorgunluğunu hissettiği anlar olmadı.

Birde kurtuluş savaşı kazanmış bir devrimci iseniz, zaman zaman yorgunluğunuza yenik düşmeniz ve kendinize kuytu bir köşe aramanız kadar normal bir şey olamaz.

Her yurtseverin dileği, ülkesinin bağımsız semalarında ve uğruna mücadele ettiği vatan toprakları üzerinde, başını sokacağı kadar küçük bir kulübeden daha fazlası değildir. Her köşesi hatırası ile dolu olan bu ülkede, o büyük devrimcinin tek mal varlığı bu küçük kulübedir.

Hiçbir konuta, hiçbir köşke özel eşyalarını bu kulübeye yerleştirdiği kadar itina ile yerleştirmemiştir. Sedirde serili annesinin seccadesi, çay takımları, semaveri ve şöminesini yakarken kullandığı körüğü hâlâ yerli yerinde durmakta.

Kulübenin hikâyesini Niyazi Ahmet Banoğlu'da, Azra Erhat'ta ayrı zamanlarda anlatmışlardır.

Mustafa Kemal 1926 yılında Ankara'da Söğütözü civarında yaptığı gezilerin birinde uzaktan bir köylünün kulübesini görür. Kulübeye yaklaştığında köylü koşarak yanına gelir ve kulübesine davet eder. Köylünün kulübesinin önünde bir süre dinlenen Mustafa Kemal bir ara içini çeker;

“Benimde böyle bir kulübem olsa, bazı geceler kulübeme gelip dinlensem. Buradaki huzur, buradaki sakinlik, hiçbir yerde bulunmaz” der.

Tez canlı köylü:

“Mademki o kadar sevdiniz sizde şuracıkta bir kulübe yaptırın. Bundan kolay ne var?” diye içtenlikli temennisini ifade eder.

Mustafa Kemal tebessümle hemen karar verir.

“Mademki sende uygun buldun. Hemen yaptırıyorum” der ve kerpiç kulübenin inşaatı başlar.

İki pencere, bir kapılı ve tek kişinin kalabileceği kulübe iki gün içerisinde ve devletin parası kullanılmadan kendi maaşı ile tamamlanır.

Mustafa Kemal kulübenin yapılacağı yerde bulunan söğütlerin dikkatlice sökülmesine nezaret eder. Söğüt fidanlarının tekrar başka yerlere dikilmesini ister. Bir kısım fidanları kendi elleri ile kulübenin yakınlarına diker.

Atatürk sonraki yıllarda huzur bulduğu kulübede, bazı geceler gelir ve kalırdı. Kendi elleri ile yaktığı şöminesinde kahve pişirir, kendi fincanına kendisi servis yapar ve belki ruhunun derinliklerine dalar gider, kendine zaman ayırırdı. Tek kişinin sığabileceği kulübede, tek başına geceler geçirirdi.

Daha sonraki yıllarda da ilerleyen yaşına rağmen kulübesini ziyaret etmeyi ihmal etmedi. Hasır sandalyesinde kahvesini yudumlarken çekilen resmi, yine bu kulübenin önünde dinlendiği bir ana aittir. Söğütözün’de Atatürk’ün diktiği fidanlar yaşlılıktan yok olmuş olsa da, genç filizler sayesinde etraf hâlâ yem yeşil söğütlerle doludur.

1926 yılında kerpiçten yapılan bu tek odalı kulübe Ata’nın ölümü ile unutulmuş yıllarca sahipsiz bırakılmıştır. Kulübe’nin düzenlenmesine dair çabalar 2000 yılına kadar sonuçsuz kalmış, 2000 yılında Orman Bakanı Prof. Dr. Nami Çağan’ın himayesi ile Mimar M. Fikri Aktan tarafından 27.7.2000 tarihinde rölevesi hazırlanmış, 29.10.2000 tarihinde ise yenileme çalışmaları tamamlanarak ziyarete açılmıştır. Ankara’da çoğumuzun unuttuğu bu kulübe her şeye rağmen bu gün iyi durumdadır.

Mustafa Kemal’in gerçekte tek mal varlığı olan kulübeyi ziyarete gittiğinizde sizi mütevazı bir dünya karşılayacaktır.

Atatürk’ün, devletin imkânlarını kullanmaksızın, fidanlarını kendi elleri ile diktiği ve kendi maaşı ile yaptırdığı kulübesi, Ankara’da, Söğütözün’de 500 kişi kapasiteli yemek salonu, değerli tablolar ve Osmanlı fermanlarıyla süslü 37 bin 500 metrekare kapalı alanı, 400 araç kapasiteli otoparkı, terasında 700 kişilik resepsiyonlar verilebilen, 15 katlı AKP Genel Merkezi binasının tam karşısındadır.